



GREENPEACE

# CRISI A TOTA COSTA 2024

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ DEL LITORAL  
DAVANT ELS RISCOS DE L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

## ILLES BALEARS

EXTRET DE L'INFORME "CRISIS A TODA COSTA 2024. ANÁLISIS DE LA SITUACIÓN DEL LITORAL ANTE LOS RIESGOS DE LA EMERGENCIA CLIMÁTICA"

# EL CANVI CLIMÀTIC ESTÀ SOTMETENT LA COSTA A FORTES PRESSIONS



# ILLES BALEARS

La costa balear s'estén al llarg de 1.428 quilòmetres, un espai que a causa de la insularitat ha aconseguit escapar-se, llevat d'excepcions, del model de ciment i formigó del mediterrani peninsular. Sí que és preocupant l'aglomeració turística-residencial concentrada en localitzacions molt concretes, on exerceix una pressió molt intensa sobre l'ecosistema. El 8,1% de la costa de les Illes Balears està degradada, com a conseqüència de l'ocupació del sòl per superfícies artificials, habitatges i infraestructures associades.

El model turístic massificat i sense planificació que es viu a les illes està sent fortament contestat per un ampli sector de la població desesperada pels danys i els inconvenients que presenta tenir ciutats com Palma al servei del turisme. Segons apunten tots els estudis, Palma, juntament amb Barcelona i Madrid, se situen al cim de la turistificació. Les dades són esgarrioses: en l'última dècada, el preu de l'habitatge ha pujat un 158%, la pujada més gran a tot el país<sup>1</sup>. Juntament amb la dificultat d'accedir a un habitatge, la

turistificació també porta problemes per accedir als serveis públics, dificultat en els desplaçaments i per desenvolupar activitats quotidianes.

El 25 de maig passat se celebrava a Palma una gran manifestació contra l'especulació immobiliària sota el lema "Mallorca no es ven" convocada pel Banc de Temps (BdT) de Sencelles i amb el suport de la plataforma Menys turisme, més vida. També hi va haver protestes a Menorca i Eivissa.

Per la seva banda, el Govern balear ha retrocedit a l'època del "tot val" i ha aprovat normatives com el Decret Llei de Simplificació que suposa la modificació total o parcial de més de 50 lleis i decrets llei, amb més de 170 canvis en els diferents articulats segons denuncia el GOB<sup>2</sup>. Dels innombrables temes que aborda el Decret, destaquen la legalització de construccions il·legals a sòl rústic, la legalització dels aparcaments il·legals a sòl rústic de diferents municipis com Sóller i Alcúdia, que en alguns casos afecten



<sup>1</sup> <https://elpais.com/espana/2024-05-25/miles-de-personas-salen-a-la-calle-en-mallorca-para-protestar-por-la-falta-de-vivienda-y-la-masificacion.html>

<sup>2</sup> [https://www.gobmallorca.com/2024/05/24/el-consell-de-govern-aprova-el-decret-llei-de-simplificacio-legalitzacions-i-eliminacio-de-la-comissio-de-medi-ambient/?idU=1&utm\\_source=newsletter\\_167&utm\\_medium=email&utm\\_campaign=bolleti-gob-mallorca-250524](https://www.gobmallorca.com/2024/05/24/el-consell-de-govern-aprova-el-decret-llei-de-simplificacio-legalitzacions-i-eliminacio-de-la-comissio-de-medi-ambient/?idU=1&utm_source=newsletter_167&utm_medium=email&utm_campaign=bolleti-gob-mallorca-250524)

sòl rústic protegit i zones arqueològiques, amnistiant als ajuntaments que infringeixen la pròpia ordenació urbanística i l'eliminació definitiva de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears. D'aquesta manera, es promou la destrucció territorial, l'especulació immobiliària i l'auge del negoci turístic i immobiliari especialment. Greenpeace i quinze organitzacions més han instat el Govern de les Illes Balears a mantenir la Comissió Balear de Medi Ambient.



L'ACTRIU INMA CUESTA SE SUMA A LA CAMPANYA DE GREENPEACE EN DEFENSA DE LA POSIDONIA.

© Greenpeace/Joan Costa

Tot i això, sembla que la mobilització ciutadana s'ha fet sentir i l'Ajuntament de Palma ha anunciat mesures per intentar posar límit a la turístificació, relacionades amb el límit al nombre de creuers i cobrar-los més taxes, augmentar la inspecció dels habitatges turístics il·legals o millorar el transport públic. Però, contradictòriament, hi ha un projecte d'ampliació del Port de Palma. La proposta és ampliar el Dic de l'Oest per crear una marina de grans iots<sup>3</sup>.

El canvi climàtic i les activitats humanes estan tenint un fort impacte a les aigües que envolten les Balears. Segons l'Agència Europea del Medi Ambient, aquestes aigües presenten nivells preocupantment baixos d'oxigen. Es tracta del pitjor punt de tota la mar Mediterrània a causa dels abocaments humans i el canvi climàtic<sup>4</sup>. Les baixes concentracions d'oxigen dissolt a l'aigua afecten greument la vida aquàtica.

### **Punts de la costa amenaçats per la pujada del nivell del mar al 2030**

L'erosió i la pujada del nivell del mar representen greus amenaces per al litoral de les Illes Balears. A l'escenari actual de ritme de pujada del nivell del mar i contaminació i segons el consens científic establert al *Sisè Informe d'Avaluació del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic de les Nacions Unides* (IPCC 2021)<sup>5</sup>, diferents trams de la costa es veuran afectats per l'erosió i la pujada del nivell del mar.

[El Centre Oceanogràfic de les Balears](#), pertanyent a l'Institut Espanyol d'Oceanografia (IEO), publicava recentment un estudi en què es demostrava que, si es mantingués l'actual tendència d'escalfament, el litoral de les illes retrocediria 20 centímetres a l'any. Això suposaria la pèrdua de 25 platges a Mallorca, 33 a Menorca, set a Eivissa i sis a Formentera, mentre que bona part de les restants es veurien reduïdes a la meitat.

Les zones més amenaçades el 2030 són:

**Formentera:** Port de Formentera, platja de Ses Illetes, platja de Llevant, Cas Saliners.

**Eivissa:** Talamanca, Sant Francesc de s'Estany, port de Sant Antoni, Cala Gració, platja de Sa Galera i Cala Salada.

**Mallorca:** platja de Muro, Alcúdia, Reserva natural s'Albufereta, Sa Calobra, Es Malgrat, passeig marítim de Palma i Salines des Trenc.

**Menorca:** Maó, Cala Llonga, Sa Mesquida, Parc Natural de s'Albufera d'Es Grau, Fornells, Ciutadella, Cala Galdana i Biniancolla.

<sup>3</sup> [https://www.gobmallorca.com/2024/06/04/el-gob-i-la-plataforma-conta-els-megacreuers-contra-lampliacio-del-port-de-palma/?idU=1&utm\\_source=newsletter\\_171&utm\\_medium=email&utm\\_campaign=bolleti-gob-mallorca-060624](https://www.gobmallorca.com/2024/06/04/el-gob-i-la-plataforma-conta-els-megacreuers-contra-lampliacio-del-port-de-palma/?idU=1&utm_source=newsletter_171&utm_medium=email&utm_campaign=bolleti-gob-mallorca-060624)

<sup>4</sup> <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/oxygen-concentrations-in-coastal-and#:~:text=Anthropogenic%20nutrient%20enrichment%20and%20rising,particularly%20in%20deeper%20water%20layers.>

<sup>5</sup> [https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC\\_AR6\\_WG1\\_SPM\\_Spanish.pdf](https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WG1_SPM_Spanish.pdf)

Cala Gració, port de Sant Antoni,  
platja de Sa Galera, Cala Salada



Sant Francesc de s'Estany

Port de Formentera,  
platja de Ses Illetes, platja de Llevant,  
Cas Saliners



Sa Calobra

Reserva natural s'Albufereta,  
Alcúdia

Platja de Muro

Es Malgrat

Passeig marítim de Palma

Salines des Trenc



Fornells

Ciutadella

Parc Natural de  
s'Albufera d'Es Grau

Cala Galdana

Biniancolla

Maó, Cala Llonga, Sa Mesquida

# ILLES BALEARS

## PUNTS DE LA COSTA AMENAÇATS PER LA PUJADA DEL NIVELL DEL MAR AL 2030

Font